

Savea 'o e tu'unga malava 'o e fanau tokamu'a

Foomu ma'ae Faiako

Ki he fehu'i takitaha, kataki 'o faka'ilonga'l 'a e siakale 'oku ne fakafofonga'i mahino'i ho tali. 'Oku mahu'inga ke fakama'u ki ho'o manatu ko e tupu/fakalalakalaka mo e ako 'a e fanau 'oku fakafu'ituitui pe. 'Oku 'ikai ke tatau 'a e tamasi'i/ta'ahine kotoa pe. Fakatata 'aki eni, 'oku 'l ai 'a e fanau ia 'e vave ange 'enau lue 'l he fanau 'e ni'ih. Ko e me'a sai pe eni ia 'l he taimi 'oku hoko ai pea 'oku 'ikai totonu ke fakahalaki ia. 'Oku 'ikai ke mau 'amanaki ke lava 'e he fanau 'o fakahoko kotoa 'a e ngaahi ngaue 'oku mau fakakau atu 'i he savea ni. Ko e me'a mahu'inga ho'o tali ke mo'oni. Ko e taumu'a 'o e savea ke ma'u ha fakamatala fe'unga fekau'aki mo e anga 'a e tupu 'a 'etau fanau. Mei he ngaahi fakamatala te mou 'omai, 'e lava ke fai ai ha fakafuofua ki he ngaahi fiema'u tokoni pea mo e fakaikiiki 'o e ngaahi tokoni ko ia. 'Oku 'i ai 'a e fehu'i 'e ni'ih 'e fiema'u ai ho'o fengau'e'aki mo e matu'a. Ko ho'o mou tali ki he ngaahi fehu'i 'e malava ke ne 'omai 'a e fakafuofua totonu ki he'etau fanau. Ko ia ai 'oku fu'u matu'aki mahu'inga **'a e ngaahi tali ke totonu**. 'Oku 'ikai ke fakataumu'a 'a e savea ni ke fakamaau'i 'a e 'apiako mo e founga faiako ka ko e feinga pe ke ma'u ha 'ilo fakalukufua fekau'aki mo 'etau fanau pea ko e ha 'a e ngaahi 'elia 'oku fiema'u lahi ai 'a e tokoni ke fakalalakalaka ki mu'a 'enau mo'ui.

Hingoa 'o e Ako Tokamu'a: _____

Fakamatala ki he tupu'anga

A Hingoa 'o e tamasi'i/ta'ahine: _____

E 'Aho Fa'ele'i: _____ / _____ / _____

	Tamasi'i	Ta'ahine
F	☐	☐

	Lautohi si'l	Kamata 'l he kolisi
H Tu'unga fakaako ma'olunga taha 'a e fa'ee:	☐	☐

Lava'i 'a e kolisi	Ako toe ma'olunga ange
☐	☐

I Kolo 'oku nofo ai: _____

Mo'ui Lelei Faka-e-sino

1 Fua ma'olunga 'o e tamasi'i/ta'ahine? _____ sm

2 Fua mamafa 'o e tamasi'i/ta'ahine? _____ kk

	'io	'Ikai
3 'Oku fa'a puke 'a e tamasi'i/ta'ahine ko 'eni?	☐	☐

4a 'Oku 'l ai ha fa'ahinga faingata'a'ia pe fiema'u makehe 'a e tamasi'i/ta'ahine?	☐	☐
--	-----------------------	-----------------------

io? _____
4e _____

		'io	'Ikai
5	'Oku manako 'a e tamasi'i/ta'ahine ki he to'onga mo'ui ma'a mo fakatupu mo'uilelei (hange ko e fanofano ma'u pe hili hono faka'aonga'l 'a e falemalolo)	☐	☐
6	'Oku 'ulungaanga lelei mo ma'u 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a e natula fili fakapotopoto?	☐	☐
7	'Oku 'ilo 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a e me'akai fakatupu mo'ui lelei mo e me'akai fakatupu mahamahaki ki he sino?	☐	☐

Fetu'utaki Talanoa

		'Osi malava	Te'eki malava
8	'Oku malava nai 'e he tamasi'i/ta'ahine ke ne faka'aonga'i ha ngaahi fo'l lea ke talanoa mai?	☐	☐
9	'Oku malava nai 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o fepotalanoa'aki mo ha taha?	☐	☐
10	'Oku malava nai 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o talanoa'l mai ha'ane ngaue na'e fai?	☐	☐
11	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o fai ha talanoa fakaikiiki 'o ngaue'aki ha ngaahi lea Tonga lelei.	☐	☐
12	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o talanoa fakakakai lalahi? (Hange ko e fa'a talanoa, fa'a fehu'i pea mo e ngutu fakamatala)	☐	☐

Tala Hotau Tonga Mo e Mo'ui Fakalaumalie

		'Osi malava	Te'eki malava
13	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine ke ne fakahaa'i mai 'a e anga'ofa, femahino'aki mo e malava ke feohi fakataha mo ha taha/tamaiki kehe?	☐	☐
14	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o 'ilo ha me'akai faka-Tonga 'e 2?	☐	☐
15	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o 'ilo ha 'akau tu'u fonua 'e 2 'oku malava ke ma'u mei ai ha fua'i 'akau pe me'atokoni?	☐	☐
16	'Oku fakahaa'i mai 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a 'etau 'ulungaanga faka-Tonga ko e anga fakatokilalo (lototo)?	☐	☐
17	'Oku fakahaa'i mai 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a 'etau 'ulungaanga faka-Tonga ko e mamahi me'a?	☐	☐
18	'Oku fakahaa'i mai 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a 'etau 'ulungaanga faka-Tonga ko e tauhi va?	☐	☐

		'Osi malava	Te'eki malava
19	'Oku malava 'a e tamasi'i/ta'ahine 'o fai ha ngaahi ngaue/va'inga/faiva fakafonua?	☐	☐

20	'Oku malava 'a e tamasi'i/ta'ahine ke fai ha lotu nounou?	☐	☐
----	---	-----------------------	-----------------------

Mo'ui Faka-e-nofu (Sosiale) Mo e Ongu Faka-e-kita

		'io	'Ikai
21	'Oku fiefia 'a e tamasi'i/ta'ahine ke vahevahe 'a 'ene me'a va'inga pe koloa?	☐	☐

22	'Oku tokanga'i lelei ma'u pe 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a 'ene 'u me'a 'oku 'a'ana?	☐	☐
----	---	-----------------------	-----------------------

23	'Oku faka'apa'apa'i ma'u pe 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a e kakai lalahi?	☐	☐
----	--	-----------------------	-----------------------

24	'Oku faka'apa'apa'i ma'u pe 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a e tamaiki kehe?	☐	☐
----	--	-----------------------	-----------------------

25	'Oku tali fiemalie 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a e fua pe nunu'a 'o ha ngaue hala na'a ne fai?	☐	☐
----	---	-----------------------	-----------------------

26	'Oku toutou fakahoko he tamasi'i/ta'ahine ha ngaue hala neongo hono ta'ofi?	☐	☐
----	---	-----------------------	-----------------------

27	'Oku tokanga 'a e tamasi'i/ta'ahine ki he ongo'i 'a e kakai kehe?	☐	☐
----	---	-----------------------	-----------------------

28	'Oku mo'ui fietokoni ma'u pe 'a e tamasi'i/ta'ahine?	☐	☐
----	--	-----------------------	-----------------------

29	'Oku anga fakamaheni/fakakaungame'a 'a e tamasi'i/ta'ahine ki he tamaiki kehe?	☐	☐
----	--	-----------------------	-----------------------

30	'Oku ta, 'aka pe u'u 'a e tamasi'i/ta'ahine ki he kakai lalahi pe ko e tamaiki kehe?	☐	☐
----	--	-----------------------	-----------------------

31	'Oku 'ikai malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o fa'a tatali?	☐	☐
----	---	-----------------------	-----------------------

32	'Oku mahino ma'u pe ki he tamasi'i/ta'ahine 'a e faikehekehe 'o e 'ulungaanga 'oku kovi mo e 'ulungaanga 'oku lelei?	☐	☐
----	--	-----------------------	-----------------------

33	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o muimui ki ha fakahinohino ki ha ngaue ke fai?	☐	☐
----	--	-----------------------	-----------------------

Feinga / Muimuiaiki 'O Ha Ngaue

	'io	'Ikai
34 'Oku malava ma'u pe 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o fakahoko ha ngaue 'iate ia pe?	☐	☐
35 'Oku vekeveke ma'u pe 'a e tamasi'i/ta'ahine ke fakahoko ha ngaue ki he'ene 'osi?	☐	☐
36 Ko e tamasi'i/ta'ahine ko 'eni 'oku fiema'u ke toutou fakamanatu ki ai ke faka'osi ha'ane ngaue na'a ne kamata'i?	☐	☐
37 'Oku tohoaki'i ngofua 'a e tokanga 'a e tamasi'i/ta'ahine mei ha ngaue 'oku ne fai?	☐	☐

Ngaahi Founga 'Oku Ako Ai

	'io	'Ikai
38 'Oku vivili ange 'a e fie fekumi 'a e tamasi'i/ta'ahine ki ha me'a fo'ou 'o fakatatau ki ha me'a 'oku anga maheni ki ai?	☐	☐
39 'Oku fekumi/fakatotolo 'a e tamasi'i/ta'ahine ki he anga e ngaue 'a ha ngaahi me'a va'inga fo'ou, pasolo pe naunau kehe?	☐	☐
40 'Oku vivili ma'u pe 'a e tamasi'i/ta'ahine ke ako ha me'a fo'ou?	☐	☐
41 'I he taimi 'oku 'i he 'ataakai fo'ou ai 'a e tamasi'i/ta'ahine mo ha taha 'oku feangai mo ia, 'oku ongo'i tau'ataina nai 'a 'ene fekumi/fakatotolo?	☐	☐
42 'Oku natula feinga ma'u pe 'a e tamasi'i/ta'ahine ki ha ngaue fo'ou mo ne toutou feinga ke fakakakato.	☐	☐

Fika Mo e Fakakaukau Faka-Fika

	'Osi malava	Te'eki malava
43 'Oku malava nai 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o fakatokanga'i 'a e ngaahi fuo (hange ko e tapatolu, fuopotopoto, tapafa tatau)?	☐	☐
44 'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o fakahingoa mo 'ilo ha lanu 'e 3 (tolu)?	☐	☐
45 'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o filifili mo fakakalakalasi ha ngaahi me'a ki honau folinga pe natula tatau (hange ko hono fuo, lanu mo hono lahi)?	☐	☐
46 'Oku lava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o fakahingoa 'a e mata'i fika ko e 1 (taha) ki he 10 (hongofulu)?	☐	☐
47 'Oku lava 'a e tamasi'i/ta'ahine 'o lau mei he 1 (taha) ki he 10 (hongofulu)?	☐	☐
48 'Oku lava 'a e tamasi'i/ta'ahine 'o lau mei he 1 (taha) ki he 20 (uanoa)?	☐	☐

		'Osi malava	Te'eki malava
49	'Oku lava 'a e tamasi'i/ta'ahine 'o lau mei he 1 (taha) ki he 100 (teau)?	☐	☐
		'io	'Ikai
50	'Oku 'ilo 'e he tamasi'i/ta'ahine 'oku ma'olunga ange 'a e hoosi 'i he kuli?	☐	☐
51	'Oku 'ilo 'e he tamasi'i/ta'ahine 'a e hokohoko 'o e 'aho (hange ko e pongipongi, ho'ata, efiafi pea mohe)?	☐	☐
52	'Oku mahino ki he tamasi'i/ta'ahine 'a e fakakaukau fekau'aki mo e taimi 'o 'aneafi, 'aho ni mo 'apongipongi?	☐	☐
53	'Oku 'ilo 'e he tamasi'i/ta'ahine 'oku mamafa ange 'a e me'alele 'l he ipu?	☐	☐
54	'Oku 'ilo 'e he tamasi'i/ta'ahine 'oku lahi ange 'a e mahu'inga 'o e mata'i fika 8 'l he mata'i fika 2?	☐	☐

Laukonga

		'Osi malava	Te'eki malava
55	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o pu'aki 'a e ongo 'o e mata'itohi? ('omai ha fakatata)	☐	☐
56	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine ke ne fakahingoa ha mata'itohi 'e 3 'l he'alifapeti Faka-Tonga?	☐	☐
57	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine ke ne fakahingoa ha mata'itohi 'e 10 'l he'alifapeti Faka-Tonga?	☐	☐
		'io	Ikai
58	'Oku 'l ai ha naunau laukonga 'oku manako 'a e tamasi'i/ta'ahine ke sio ki ai?	☐	☐
		'Osi malava	Te'eki malava
59	'Oku malava nai 'e he tamasi'i/ta'ahine ke puke mo huke 'a e tohi 'l he founa totonu?	☐	☐
60	'Oku lava 'a e tamasi'i/ta'ahine 'o muimui ki he founa lau 'o ha tohi (hange ko e lau mei hema ki mata'u, mei 'olunga ki lalo)?	☐	☐
61	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o lau ha fo'l lea anga maheni 'e 4?	☐	☐

Tohi

		'Osi malava	Te'eki malava
62	'Oku ta fakatata 'a e tamasi'i/ta'ahine pea 'oku 'ilo ngofua hono 'uhinga (hange ko ha ki'I tamasi'I)	☐	☐
63	'Oku tohi fakatatau 'e he tamasi'i/ta'ahine ha mata'itohi'? (hange ko e A,E,F...)	☐	☐
64	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o tohi hono hingoa?	☐	☐
65	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o tohi ha ngaahi fo'i lea nounou/faingofua?	☐	☐
66	'Oku malava 'e he tamasi'i/ta'ahine 'o tohi ha ngaahi fo'i setesi nounou/faingofua?	☐	☐